

Onderzoeksverantwoording Beste Bestuurder 2019

Inleiding

Sinds 2014 voert Necker van Naem in opdracht van Binnenlands Bestuur jaarlijks een onderzoek uit dat leidt tot de verkiezing van de Beste Bestuurder van Nederland. Uniek is dat de doelgroep zelf de selectie maakt, waarbij decentrale bestuurders en politici laten weten wie zij vonden uitblinken in het voorbije jaar en waarom. De shortlist die dat oplevert, wordt vervolgens publiek tot stemming gebracht.

Naast de titel van de Beste Bestuurder, worden ook de titels voor beste bestuurder van een kleine gemeente, beste bestuurder onder de 40 jaar en best bestuurde decentrale overheid uitgereikt. De winnaars maken we bekend tijdens het nieuwjaarsevenement van Binnenlands Bestuur, Kompas. Hoe we komen tot de genomineerden en winnaars, lichten we hieronder toe.

1.1 / Onderzoeksperiode

De verkiezing van de Beste Bestuurder is gebaseerd op twee onderzoekrondes. Het totale onderzoekstraject loopt van 14 november 2019 tot en met 16 januari 2020.

1.2 / Methodiek

Om tot de Beste Bestuurder 2019 te komen hanteren wij een vaste onderzoeksprocedure. Deze bestaat uit twee rondes met vragenlijsten waarvan de resultaten de basis vormen voor de nominaties en definitieve uitslag. Naast de Beste Bestuurder 2019, worden ook de beste bestuurder van een kleine gemeente (kleiner dan 35.000), de beste bestuurder jonger van 40 jaar, en de best bestuurde decentrale overheid op basis van deze resultaten geselecteerd.

Vragenlijst ronde 1

In periode van 14 november tot en met 5 december november 2019 worden alle lokale en regionale politici, bestuurders, secretarissen en griffiers uitgenodigd om deel te nemen aan het online onderzoek naar de Beste Bestuurder. Dit zijn alle raadsleden, wethouders, burgemeesters, gemeentesecretarissen, griffiers, leden van de Provinciale Staten, leden van Gedeputeerde Staten, commissarissen van de Koning, provinciesecretarissen, provinciegriffiers, leden van het Algemeen Bestuur van Waterschappen, leden van het Dagelijks Bestuur van Waterschappen en de secretaris-directeur.

Deze vragenlijst resulteert na analyse van de uitkomsten in een shortlist voor alle categorieën. Dat betreft een top 10 voor de titel Beste Bestuurder en een top 3 / top 5 voor de subcategorieën.

Vragenlijst ronde 2

Van 30 december tot en met 12 januari 2020 worden alle lokale en regionale politici, bestuurders, secretarissen en griffiers uitgenodigd om hun keuze te maken uit de shortlist voor de Beste Bestuurder en de subcategorieën.

Daarnaast wordt er een openbare link beschikbaar gesteld waar iedereen mee kan stemmen. Deze link wordt gedeeld onder andere via social media, de website en de nieuwsbrieven van Binnenlands Bestuur.

1.3 / Opzet vragenlijst eerste ronde

Het eerste gedeelte van de vragenlijst is gericht op de eigen organisatie van de ontvanger van de vragenlijst. Bijvoorbeeld: een raadslid uit de gemeente Zwolle krijgt een aantal specifieke vragen over de burgemeester en wethouders in de gemeente Zwolle. De vragenlijst is als volgt opgebouwd:

1. Deelnemers kunnen uit een lijst van 17 competenties aangeven welke 3 competenties zij het meest belangrijk vinden voor een lokale bestuurder in het algemeen.
2. Deelnemers wordt gevraagd wie van de bestuurders uit de eigen organisatie zij zouden willen nomineren voor de verkiezing van Beste Bestuurder 2019. Hierbij kan een bestuurder zichzelf niet nomineren. Deelnemers hebben ook de keuze om geen bestuurder te nomineren.
3. Deelnemers wordt gevraagd om van de genomineerde bestuurders uit hun eigen organisatie (gemeente, provincie of waterschap) aan te geven welke twee eigenschappen hij/zij vooral bezit. Hierbij wordt gekozen uit een lijst van 17 eigenschappen.
4. Als in stap 3 een bestuurder uit de eigen organisatie wordt genomineerd, wordt er verzocht dit toe te lichten. Hierbij wordt gevraagd of men gedragsvoorbeelden kan geven waaruit blijkt dat een bestuurder beschikt over de bij stap 2 genoemde eigenschappen. Bijvoorbeeld: *“Uit uw eigen gemeente nomineert u wethouder Jansen. U geeft aan dat hij daadkrachtig en ondernemend is. Kunt u toelichten waaruit dit volgens u blijkt?”*

Het tweede gedeelte van de vragenlijst is gericht op bestuurders in andere decentrale overheden in de provincie (gemeenten, waterschappen en de provincie). De geografische afbakening van deze vraag zijn de provinciegrenzen. Dit resulteert in dat bestuurders van waterschappen alleen op bestuurders van andere waterschappen kunnen stemmen. Gemeente en provincie respondenten kunnen ook op waterschappen stemmen die binnen hun provincie werkzaam zijn.

5. In dit deel van de vragenlijst wordt deelnemers gevraagd de twee beste bestuurders van een decentrale overheid uit hun provincie te selecteren. Deelnemers hebben ook de keuze om geen bestuurder te nomineren.
6. Deelnemers kunnen twee competenties toewijzen aan de geselecteerde bestuurders (uit stap 5), inclusief onderbouwing van de nominatie.
7. Vervolgens wordt aan de deelnemers gevraagd de twee best bestuurde decentrale overheden in de provincie te nomineren. Dit kan een gemeente, de provincie of een waterschap zijn. Hierbij wordt aan de deelnemers ook gevraagd een onderbouwing te geven. Deelnemers hebben ook de keuze om geen decentrale overheid te nomineren.

Het derde gedeelte van de vragenlijst bestaat uit de ‘wildcard’-vraag.

8. De vraag aan de deelnemer is of hij/zij iemand wil nomineren voor de verkiezing van de Beste Bestuurder 2019 buiten de eigen organisatie en buiten de eigen provincie. Vervolgens wordt om een onderbouwing van de nominatie gevraagd. Deelnemers hebben ook de keuze om geen bestuurder te nomineren.

Het vierde gedeelte van de vragenlijst is een zelfevaluatie. Alleen bestuurders krijgen deze vraag voorgelegd; antwoorden is niet verplicht.

9. Aan bestuurders wordt gevraagd aan te geven welke twee competenties zijzelf denken te bezitten en in welke mate ze verwachten dat dit beeld overeen komt met het beeld dat anderen van hen hebben.

1.4 / Opzet vragenlijst tweede ronde

Uit de eerste ronde komt een ‘shortlist’ met bestuurders voor de tweede ronde. De uitgangspunten bij de tweede ronde zijn als volgt:

- / Iedereen mag deze vragenlijst invullen. Ook aan alle deelnemers uit de eerste onderzoeksrunde wordt nogmaals via een e-mailuitnodiging gevraagd om hun mening te geven.
- / De bestuurders op de shortlist die is voortgekomen uit de eerste ronde, worden in willekeurige volgorde getoond. Deelnemers selecteren de Beste Bestuurder, hierbij kunnen ze één voorkeur aangeven. Hetzelfde geldt voor de subcategorieën.
- / Aan de respondenten van de tweede onderzoeksrunde, die geen onderdeel uitmaakte van de eerste ronde, wordt gevraagd om hun e-mailadres op te geven. Deze e-mailadressen worden vervolgens geverifieerd door het sturen van een e-mailbericht met een controle op ‘hard bounces’.

Subcategorieën

Naast het stemmen op de Beste Bestuurder 2019, kan gestemd worden op de Beste Bestuurder uit een kleine gemeente (minder dan 35.000 inwoners), de Beste Bestuurder jonger dan 40 jaar en de Best Bestuurde Decentrale Overheid. Als een bestuurder in de algemene top 10 is opgenomen maar ook voor een van de subcategorieën in aanmerking komt, vervalt de selectie in de subcategorie.

1.5 / Analyse

- / De weging van de competenties wordt gebaseerd op het gemiddelde gezamenlijke oordeel van politici en bestuurders op de belangrijkheid van deze competenties.
- / De data uit ronde 1 worden op 2 manieren gewogen. Ten eerste wordt een correctie toegepast op het aantal bestuurders in de organisatie. Hoe meer bestuurders er in de gemeente zijn, hoe kleiner de kans is dat iemand gekozen wordt. Deze weging is het aantal bestuurders in de organisatie, gedeeld door het gemiddelde aantal bestuurders per decentrale overheid. Ten tweede wordt een correctie toegepast op het aantal politici en bestuurders dat een stem zou kunnen uitbrengen op een bestuurder. Deze correctie 'politieke ambtsdragers' is het aantal politici en bestuurders in een decentrale overheid, gedeeld door het gemiddelde aantal politieke ambtsdragers in Nederlandse gemeenten, waterschappen of provincies.
- / Een vereiste om op de shortlist te komen is dat de bestuurder binnen de eigen organisatie vaker als Beste Bestuurder genomineerd is dan op basis van het aantal bestuurders in zijn of haar organisatie te verwachten is.
- / Op de nominaties van bestuurders en politici uit de eigen gemeente, de nominaties van politici of bestuurders uit andere gemeenten of uit de provincie, de score op de competenties van eigen raadsleden en bestuurders en op de score op de competenties voor regiobestuurders, de nominaties voor de 'wildcard' en de nominaties voor de best bestuurde decentrale overheid is een weging toegepast (bijvoorbeeld op de functie van de bestuurders, het aantal inwoners in de gemeente en kans dat een bestuurder wordt geselecteerd of op een competentie wordt gescoord), aan de hand van een aantal criteria (zoals het schaaltype van de vragen).
- / Eventuele stemmen die bestuurders of politici bij de categorie 'bestuurders van een decentrale overheid in de provincie' hebben uitgebracht op een bestuurder uit hun eigen organisatie, worden niet meegenomen in de verdere analyse.

Opmerkingen?

Heeft u vragen of (verbeter)suggesties voor het uitvoeren van dit onderzoek?

Mail dit naar het onderzoeksteam van de Beste Bestuurder via bestebestuurder@necker.nl

Wij treffen conform de geldende privacywetgeving passende technische en organisatorische maatregelen om uw persoonsgegevens te beschermen en te beveiligen tegen verlies of enige vorm van onrechtmatige verwerking. Alle persoonsgegevens zullen door ons met de hoogste mate van vertrouwelijkheid c.q. geheimhouding worden verwerkt in overeenstemming met dit [Privacyreglement](#) en de toepasselijke wetgeving.